

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemam, za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četr leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četr leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gold. 50 kr. po pošti prejemam za četr leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiri stopne petit-vrstne 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši "Hotel Evropa".

Opravnistvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v "Narodni tiskarni" v Tavčarjevi hiši.

Vabilo na naročbo.

S prihodnjim mesecem se začenja novo četrletje letošnjega tečaja "Slov. Nar."

"Slov. Narod" velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za pol leta	6	gld. 50 kr.
Za četr leta	3	30 "
Za mesec april	1	10 "
Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četr leta.		

S pošiljanjem po pošti velja:

Za pol leta	8	gld. — kr.
Za četr leta	4	" —

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četr leta	2	gld. 50 kr.
Po pošti sprejemam	3	" —

Administracija "Slov. Naroda".

Sloga ali ločitev med Slovenci?

I.

"Vsak dan je tedaj razdor očitniši med nami; zato je — kakor na Českem in poslednji čas na Goriškem — nujna potreba, da se ločite stranki z "Novičnim" in "Narodovim" programom in svoji se vstopijo k svojim ter se potem odločno vsak svoje stranke drži. Tisto "malo sem", "malo tje" je piškav sad."

Tako pišejo zadnje "Novice." Tako se glasi najnovješa slovanska pridiga o slogi in enotnem delovanju vseh narodnjakov proti navalu naših narodnih smrtnih protivnikov, pridiga modrih "Novičnikov." Razdvoj, odločen razdvoj, to je najnovješi program Novičnikov!

Mi pa trdim, da je tako ravnanje in nasvetovanje v denašnjih časih kratkovidno, nepolitično in naravnost nenarodno ter pogubljivo za nas vse. Mi se čudimo, da "Novice", ko so vendar same že tolikrat povedale, da je slovanski naglavni greh ravno needinost — zdaj na stare svoje dni sebi v zobe bijojo, zastavo razdvoja, ločenja razvivši in veče vsem na njih nezmotljivost ne verujočim, kakor Abraham Lotu: če pojdeš ti na desno, grem jaz na levo. Tako govoriti v naših zdanjih razmerah, se pravi slovensko-narodno stvar ubijati, pravi se razdirati ne zidati. Tako more govoriti samo strast in osobna mržnja, nikoli pa ne politični premislek in trezno rodoljubje, katero dela z vsemi silami za domovinsko stvar. Dan danes, ko so vse frakcije naših narodnih protivnikov edine proti našemu narodu, svetujo se našemu narodu naj se "odločno" v frakcije razbijte!

Učimo se od svojih protivnikov. Oni ne misijo vsi po eni ali po dveh glavah, kakor se pri nas od strani "Novic" zahteva. Ustavaki imajo svoje radikalce in svoje konservativce, Prusjane in stare Bahove Avstrijce, jude in

škofe Rauscherje. A proti Slovanstvu so vselej edini in nobeden ustavaški list nam nij znan, da bi bil rekel: "odločno" se ločimo. To je mogoče samo pri naši kratkovidnosti. In vendar pri nas, ki se imamo boriti za národen obstanek, nij tacib frakcij, pri nas celo ne smojo še hiti, ker smo majheni in slab. Političen mož mora skušati difference med nami poravnati, in če jih ne more poravnati, vsaj tako dolgo z lepo zabranjevati, dokler podlage svojega narodnega obstanka ne zagotovimo.

Na Čehe se nam kaže! Dobro. Zadovoljni smo in rečemo: učimo se od Čehov. Ali tam "Novice" ne bodo za svojo pridigo razdvoja — nobene podpore dobine, pač pa mi z našimi načeli edinstva vseh frakcij pod **narodno**, od nas vseh prizano zastavo. A nam se zdi, in baš Novičko kazanje na Čehe kaže, da slavni mož, ki je v "Novicah" iz svoje toge iztresel boj med Slovenci, ne pozna Čehov niti ne bere pazljivo njihovih narodnih organov. Naj ga v tem nekoliko podučimo. Češka narodna stranka, sicer edina, ima dve frakciji. Ustavaki so jih krstili "staro" in "mlado-Čehe". Glavni organ "starim" je "Pokrok" (in nemška "Politik"), "mladim" pa "Narodni Listy". V klubu čeških poslancev složno sede in delajo, kljubu temu, da so si v maršičem navsriž misli, tako poslanci "Pokrokov" frakcije: dr. Rieger, Zeithammer, Skrejšovski, — kakor "Narodnih Listov" prijatelji: dr. Sladkovski, dr. Gregr, dr. Čízek itd. Naš Novičnik se aplicira gotovo s starimi, s Pokrovkci. Nu, pa dobro, hočemo ga iz Pokroka samega podučiti, da Čehi, da "Pokrok" sam nikakor tako nepolitično semena nesloge ne seje niti na razdvoj in odločen razhod ne pozivlje, kakor naš kratkoviden "Novičnik".

V prvih dneh novembra lauskega leta je bil "Pokrok" prinesel dolg članek iz Riegravega peresa. Ker se "N." tako rade na "Vaterl." avtoriteto sklicujejo, jim povemo, da je ta članek tudi "Vaterl." 7. novembra 1872 in extenso prinesel. Celo naš "Gospodar" je bil prav zadovoljen z njim in ga je za eksemplar nekoliko vzel. In prav je storil, tudi nam je oni članek všeč, ker kaže politični razum, in hladno sodbo. Češki "Pokrok" pa ne kliče svojim sonarodnim nasprotnikom: "hodite na desno, če grem jaz na levo!" — temuč modro govoril: "Sam ob sebi se razume, da tisti, kateri so se o principijih (državopravnega) programa zedinili, morejo o sto drugih rečeh biti različnega mnenja." In precej dalje piše staročeški "Pokrok", organ stranke, kateri bi se "Novice" rade primerjale, tako-le: "tega ne moremo misliti, da bi kdo med nami domorodne dolžnosti tako pozabil, da bi prepri začel samo, da bi dunajskim

šmokom voljo izpolnil, ki s strašnim nepotapljenjem vsak dan diferenc iščejo med "staro" in "mlado"-Čehi, katere so oni (dunajski šmoki) iznašli." Čujete uk Čehov, vi boja in razdvoja željni Novičniki!

Pa "Nov.", ki bi rade, da se s programi borni Slovenci ločimo v "kozle" in "ovce" kakor na sodnji dan, — morda nas hočejo denuncirati, da smo "brezverci" ali kakor ljuba "Danica" krasno pravi "konfesijonslozarji." Za to čast ne peticionira "Slov. Narod." Nevere ne bode trosil in je nij. Prepričani smo tudi mi, da je vera narodu potrebna, zato mu je ne bomo jemali, in je po našem mnenju nihče "vzeti" ne more. Ali nalog naš je politična in narodna borba. Za to smo se mi odločili, drugi naj slobodno zagovarjajo še vero, če se jim potrebno zdi, mi jih bomo veseli, ako z nami vred tudi narodnost, narodni jezik in narodni obstanek branijo. Ravno tako pa ne bomo nikogar zametovali, naj bode katere vere ali nevere hoče, kdor hoče vrste narodnih delavcev in borilcev, katerih nam tako živo še manjka, pomnožiti. In v tem so nam zopet Čehi lep izgled. Omenjeni članek češkega "Pokroka" pravi namreč dalje:

"Mi želimo vsi, da bi vsi, vsi Čehi brez razločka vere ali nevere in brez razločka konfesije za pravice naše dežele in našega naroda borili se, ker vendar tem narodnim pravicam nij na poti prepričanje enega ali drugega." In nekoliko dalje piše isti staročeški list zlate tudi vsem Slovencem, posebno onim, ki razdor hočejo zavoljo "vere", veljavne in zlate besede: "Ali je mogoče sestovati, ali je komu izmed nas dovoljeno, vrste naše narodne vojske s tem trebiti in razkrhovati, da koga zavoljo njegove vere iz nje izpahujemo, dokler se ne protistavlja pogojem našega narodnega obstanka? Ali smo morda že tolikanj gospodarji situacije? Ali smo že tako poveljniki na svoji zemlji, da bi tega in onega od zgoraj doli zaničljivo pogledovali in njejovo pomoč odbacnili, katera nam je bolj potrebna, nego se zdi? Ali nam gre tako dobro, in ali je pri nas sloga in edinost tako odveč, da čutimo potrebo zavoljo šolskih in konfesijelnih (verskih) vprašanj med soboj prepirati se in se razpreti? Ali nemamo dovolj borbe, katere še nijmo izbojevali, in v kateri nam zmaga nij za gotovo obljudljena? Ali hoče kdo izmed nas zopet verski boj vzplamtiti, ki je prinesel tako neznano nesrečo čez naš narod, boj iz katerega ran stoletja krvavimo? Ali nam nij mogoče, v našem tako svobodomiselnem in tolerantnem stoletju oni prepir pri miru pustiti, in vsacemu dovoliti naj sam veruje, kar mu pamet ali srce veleva?"

Tako govoriti češki „Pokrok“, tako govore vrli bratje Čehi, ne pa tako, kakor naši v osobnosti zagrizneni Novičniki.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 29. marca.

Kotična reforma je tedaj tudi po gospodski zbornici sprejeta. Debata nij bil posebno zanimiva. Mladi knez Starhemberg je govoril za sprejetje postave, katera se mu pa pre malo liberalna zdi. On bi rad odpravil volilne interesne skupine (tudi mi) in tudi delavcem želel, da bi bili zastopani v državnem zboru. Dalje naj bi se na kmetih direktno volilo. Knez Čartorijski izreče v imenu opozicionejnih udov zbornice, katerih pa je samo kakih 15 nazočih bilo, da so volitve v državnem zboru pravice brez dovoljenja deželnih zborov ustavo spremeniti. Govorili so še novi metropolit černoviški Hakman, Lichtenfels in Lasser. Potem je bila postava z veliko večino sprejeta, nad čem glede na sestavo gospodske zbornice nikoli nij smo dvomili. Zdaj gre postava v cesarski kabinet, da dobi cesarjev podpis in potem se bode ta državni zbor razpustil in novi direktori volili.

Za **direktne volitve** že zdaj ustavarci se začnejo orožiti. V Pragi je bil sklican shod po dr. Schmeikalu, da se dogovori o organizaciji za volilno agitacijo. Treba, da se tudi mi pripravljamo. Boj bode povsodi hud, ker nam nasproti stoji vsa vladna sila.

Porotne sodnije našemu liberalnemu (?) ministerstvu niso na srce zrastle in rado bi jih odpravilo, ko bi se dalo. Gospodska zbornica je že privolila, da sme ministerstvo v posebnih slučajih porotne sodnije sistovati. Poslaniška zbornica pa se je dosedaj branila, ministerstvu dati tako oblast, a se bode dala omečati. Ustavni odbor hoče privoliti vladi, da sme porotne sodnije na eno leto suspendovati, v določenem okraju, če so tam take razmere, da to terja nepristransko in neodvisno sodstvo. Vlada pa se mora vselej pred državnim zborom opravičevati. — S tem je ministerstvo lehko zadovoljno in če po vseh slovanskih krajih odpravi porotne sodnije, mu bode še ploskal državni zbor.

Ogerski državni proračun za l. 1874 kaže rednih stroškov 207,186.572; rednih dohodkov 203,169.405 goldinarjev; redni deficit 3,717.167 gld.; izvanredni deficit in stroški za kreditne operacije 56,572.398 gold. Za ogersko deželo se mora ta deficit velikansk imenovati. Zato špekulira ogerska vlada, da bi smela svoje bankovce izdavati; s papirjem se lehko plača.

Vnanje države.

Ruski vojni minister Milutin je v zadnji seji ministerialnega odbora za železnice stavljal nujen nasvet, da naj vlada skrbi zato, da se kakor hitro je mogoče izdelajo nekatere strategično važne črte na jugu cesarstva, ki so za uspešno brambo deželi neobhodno potrebne, ako bi se primerilo, da bi sovražnik vdrl v Rusijo. Črte, ki se imajo zidati, znašajo ukupno daljavo 1500 vrst. Kot posebno važne je vojni minister zaznamoval črte iz Nikolajeva v Odeso in Cherson, in iz Kieva v Elizabetgrad.

Komisija, katero je volila **francoska** narodna skupščina za pretresavanje Rouverevega predloga, je sklenila, da nasvetuje narodnej skupščini, da naj ima počitnice od 5. aprila do 19. maja. Ker bo ta nasvet najbrže sprejet, bode Francoska skozi šest tednov mir imela, ker jej ne bude treba poslušati prepirov v narodnej skupščini. Monarhisti hočejo dobro porabiti kratek čas, ki jim še ostaje. Sklenili so, da se obravnava preiskavanje gospodarjenja mesta Lyona takoj v ponedeljek. Mestni zastop v Lyonu je odločno republikaničen, zato mu hočejo monarhisti pretipati srce in obisti. Razprava v tem bode gotovo viharna. — Vedno bolj

se množe izjave za to, da se sedanja narodna skupščina razide, ki je bila voljena prav za prav le zato, da sklene mir s Prusi, kar je pa sedaj dovršeno. — Oboroženi Karlisti so vdriči čez francosko mejo, ter so liščo francoskega župana v Viriatu oblegli, im z silo odpeljali dva svoja ubežnika, ki sta bila oni. Francoska vlada bo zarad tega gotovo še ostreje postopala proti Karlom, nego sedaj. Don Karlos je svoje dozdevne pravice do španjskega prestola odstopil svojemu triletnemu sinu Alfonzu, pod oskrbnostom svojega brata Alfonza.

Severonemški državni zbor je letos kaj reven. Ker je bil sklican še med zborovanjem pruskega deželnega zбора, manjka veliko poslancev. Pa tudi bavarski in virtemberški so skoraj vsi izostali. Zato nij bilo poročilo kneza Bizmarka o pogodbi s Francosko nič kaj sijajno, ker je govoril večjidel praznim klopm. Mnogi poslancev so pa tudi zelo nejevoljni, ker vlada še sedaj nij predložila zboru računa v državnem gospodarstvu. Naj potpre! — Protestantovski višji cerkveni sovet zelo ostro postopa proti vsem duhovnom, ki se predzreje biti drugačnega mnenja, nego on. Več pridigarjev je bilo že odstavljenih, zarad česar je nevolja med liberalci.

V **angleškem** parlamentu je hotel poslanec Disraeli napraviti Gladstonovemu ministerstvu novo poraženje s tem, da je nasvetoval, da se zavrže postava, katero je izdelal poslanec Morgan. Postava to dovoljuje, da se smejo tudi udje družih ver pokopavati na anglikanska pokopališča. Po hudi debati je bila sprejeta z 280 glasovi proti 217. — Pri banketu, katerega je napravil včeraj londonski Lord Mayor, in pri katerem so bili nazočni ministri in mnogo poslancev, je Gladstone dejal: „Padli in vstali smo, brezi da bi nam treba bilo sramovati se, da se nam nij posrečilo, dati Ircom narodno univerzo. Zgodovina bo pokazala, da se potreba te univerze ne da zanikati.“ — Akoravno je bila ta postava zavrnena, ker so irski poslanci odpadli v zadnjem trenotku, in se sedanji vladi očita še dosti drugačega, kakor „Alabama“ srednje-azijsko vprašanje itd., se je Gladstone vendar obdržal, ker je njegova stranka (liberalna) najmočnejša na Angleškem, njegovi nasprotniki konservative pa nemaj niti prihodnosti, niti političnega programa.

Nemški poslanec v Londonu, grof Bernstorff, je umrl. Rajni je bil pod ministerstvom Schwerina pruski minister vnanjih zadev.

Dopisi.

Iz Novega mesta 28. marca, [Izv. dop.] (Kako se iz poštenih ljudi rajojo nemškutarji.) V navadnem življenji človek postane mož, ko je dvajset let star. Tačas se kot mož kliče v vojaštvo, in tačas ali malo pozneje dobiva brado, kinč in znak moštva. Ali to občno pravilo ne velja za vsacega, n. p. ne za našega g. R. Š., bivšega avskultanta, a ta teden imenovanega c. k. pristava.

— G. R. Š. materinščina je mila slovenščina, za katero je kot gimnazijec gorel iz celega srca in zájno večkrat navdušeno govoril še kot vseučeliški študent. Da še pozneje, ko je kot avskultant stopil v državno službo, ostala mu je mila materinščina ljuba in draga. Zaradi tega pa — saj se vé, kako je za slovanske uradnike pod nemčijočo, avstrijsko vlado! — nij mu kazalo, da bode poskakoval na polji uradniškem. Posebno o zadnji volitvi deželnih poslancev je strašno zameril se novomeškemu Palikao-tu Grčarju, ker nij hotel nemškatarskega poslance voliti in je na Grčarjevo grozno vprašanje, zakaj nij volil in zakaj ne ustavovernega poslanca, neki odgovoril: „Zakaj nijsem volil, to predsedniku nič mari; in ako

bi bil volil, volil bi bil Rudeža“. Zavoljo teh možatih besedi je Palikao zapisal ga v črne bukve, gledal ga pisano in tem pridušil se, da Š. boste še pomnil, ali nič! In tako se je zgodilo. Po vseh božjih in državljanških pravicah bi bil Š. moral že davno postati pristav, nekaterokrat je bil celo edini kompetent sam, pa — jezonosni Palikao je rekel, „ne!“ in Š. je auskultanoval dalje in dalje, da je smililo se Bogu in zares tudi vsem njegovim znancem. V tem žalostnem položaju pride Š. pa v take zanimive in odvažne okoliščine, v kakoršnih se posebno vprašuje: „Kaj si pa?“ Bogme! Ko bi bil Š. mogel reči: „Jaz sem c. k. pristav, potem — V teh sladkih mislih si ta mučence že več časa beli glavo, kaj bi začel? Na enkrat, kakor strela iz jasnega mu šine v glavo. Ponemškutarim se, misli si, potlej pa bo! kajti kaj dobro vé, da pri nas treba le enekrati prav široko po ustavoverski skrehniti čeljusti, pa je avanzma tukaj. Misli in stori. Leitmeier, slavohlep podmet, ki tukaj na večernih shodiščih veliko rogoberi, da bi ljudje zmirom kaj govorili o njem, je teško že čakal, da bi kdo tudi v kakem časniku omenil njegovega bitja. To je čutil Š. in hajdi! gre pa v ljubi. „Tagblatt“ — kakor so pripovedovali — on napiše navdušen slavospev Leitmeieru na hvalo. Vsaj takoj drugi dan potem sta jela kakor siameška brata hoditi skupaj. Zato pa je tudi L. Š. zagotovil, da boda na vso moč pritisikal na njegov hitri avanzma. In res v malo dneh potem smo brali: G. R. Š. imenovan c. k. pristav. Ta sreča pa je Š. spravila ob vso narodno pamet. Oni dan na večernem nemškatarskem shodu je namreč padel na kolena pred svojim zdanjam malikom Leitmeierom in potem s svojim jezikom povzdigoval ga visoko nad navadne pozemske ljudi. Konci svojega revnodušnega govora pa je pristavil naslednje spomina vredne besede: „Moja gospoda! Jaz sem bil dozdaj udarjen s slepoto. Poprej sem bil zašel med neumne tovariše, ki so me pregorovili, da sem blodil po napačnem poti. Zdaj pa skesano spoznavaam svojo zmoto, prišel sem do prave zavesti in samovesti, zdaj sto prv sem postal mož!“ Aj, aj, to pozno moštvo, to je ginaljivo! Le škoda za tako zalega fanta, ki je obetal majki Slaviti na radost, pa je tako žalostno spačil svoj značaj iz golega kruhoborstva! Eja — paupertas-meretrix!

Iz Ljutomerja 27. marca. [Izv. dopis.] (Naš okrajni glavar) je čuden mož. Nemškutar je skozi in skozi, pa nedosleden človek. Dvakrat enako ne govorí. Kot predsednik okrajnega šolskega sveta hvali tukajšnjo šolo, kot privatna osoba v privatnem pogovoru jo pa graja. Napriliki: Lani je bil on nazoč pri konecletnih preskušnjah v vseh razredih tukajšnje šole. Z napredkom je bil popolnem zadovoljen; zavoljo tega je na njegov predlog vodstvo šole dobilo pojavno pismo od okrajnega šolskega sveta. Kadar se pa ta mož pogovarja v zasobni družbi, grozi se tako strašno nad tem, da se v ljutomerski šoli nič (?) nemški ne uči in vsikdar dostavlja, ko ne bi bil on glavar okrajni, da bi staršem odgovarjal, da nemajo otrok v to šolo pošiljati. G. glavar! Vi bi se morali poprej prepričati, ali se otroci res nič ne naučé nemškega jezika, in še le

po tem govoriti, in sicer na pravem mestu, t. j. v okrajinem šolskem svetu. Mi Vam toda povemo, kar Vam je sicer že tako znano, da se v naših šolah po našem prepričanju še preveč nemški uči.

V 2. razredu je 4 ure na teden nemščina, v 3. razr. 5 ur, v 4. razr. 6 ur in v 1. realki je več nemškega nego slovenskega. Vrh tega ravna učitelj 3. razr. protipostavno, da skušava pri nekaterih učencih, ki so iz trga doma, vpeljevati nemščino kot učni jezik.

Da okrajni in krajni šolski svet toliko nemščine v naši šoli trpita, to je le preveč milost za — nehvaležne nemškutarje ljutomerske.

Nazadnje še eno vprašanje na našega g. glavarja? Kdaj bote vendar začeli slovenski dopisovati krajnim šolskim svetom v našem okraju?

B. A. O. M.

Iz Zagreba 27. marca. [Izv. dop.] Iz Pešte še zmirom nemamo pravih vestij. „Obzor“ od srede piše o stanju pogodbenih dogоворов v Pešti sledеče: „Dunajskim časopisom ne stoji toliko do tega, da resnične stvari priobčevajo, kolikor več do tega, da zanimive in pikantne vesti prinašajo, in če te vrste vesti nij, si jih na prosto izmišljajo. To so storili tudi o zadevi dogоворov med našo in ogersko kraljevinsko deputacijo. Vse kar so o tej zadevi pisali, je izmišljeno. Ogerska kralj. deputacija še zmirom nij svoj odgovor dogotovila. Edini poročevalci finančnega pod-odbora oger. kraljevinske deputacije Koloman Szell je dogotovil svoje poročilo glede finančnega vprašanja. To njegovo poročilo se pa ne more smatrati kot končni odgovor v zadevi finančnega vprašanja, nego samo kot informacija za našo deputacijo in kot podlago prigovorov med obema deputacijama. Szell je svoje poročilo izročil poročevalcu naše kralj. deputacije Jovanu Živkoviću. Zadržaj Szellovega poročila je vsled zaključka udov kralj. deputacije skrivnost. Kar se je tedaj o njem poročalo, spada zgolj v špekulativne kombinacije.“ — Tako piše „Obzor“, ki, kakor sam pravi, iz prvega in pravega vira svoje informacije zajema. Vse to pa vendar ne izključuje možnosti, da nas more svet v sklopljene novej nagodbi vsak čas iznenaditi, kajti pogajanje v Budim-Pešti vrši se vse skozi v privatnih, zaupnih dogovarjanjih. Kadar se bo stvar v teh privatnih konferencijah dognala, potem se bode sednica sama zavolj formalnostij še obdržala, in zapisnik v njej v kakih dveh urah postavl.

Zavoljo železnične črte Dunaj-Novi je bila te dni posebna deputacija iz Hrvatskega pred Nj. Veličanstvom, ki je potrebo in krište železnice pripoznalo, ter deputacijo zagotovilo, da bo koncesijo za njo v svojem času potrdilo. Ta železnica je tedaj toliko kakor zagotovljena. Najbolje je to, da nas ni kakšne politične popustljivosti ne stoji, za katere se drugod železnične koncesije tako skopo kupiti morajo.

Osepnice ali kozé imamo v Zagrebu že več kot eno celo leto. Zbolelo je na njih čez 300 osob in umrlo blizu 70, pa vendar nam še zmirom nečejo prizanašati. O živinske kugi je pa vse potihnilo.

Kar se pomladanskega razvijanja prirode tiče, morem poročiti, da se na poedinih trsih že celo izraslo listje najde. Bog nam daj

letos dobro kapljico, ki smo je že tako potreben!

Domače stvari.

— (V ljubljanski bolnici) leži baje več osob na kozeh bolnih. In še zmirom novi kozavi bolniki prihajajo. Ker je bolnišnica prepolna, bati se je, da se ta kužna bolezen po mestu ne razširi. To se je vlad in ljublj. magistratu naznanilo, ali nič ne pomaga. C. k. nemškutarji so brzo na nogah, kadar je treba kak slovensk list konfiscirati, kadar je treba pri volitvah javno mnenje pačiti in domačine strahovati, ali pa priromale tuje nam Slovencem za gospodarje urivati. A zdaj, ko kužna bolezen žuga, ne store še nič, temveč pusti se bolnica prepolna, samo da je volja izpolnena individuju kakor je Keesbacher. — Za eno teh bolnih osob, se gotovo vé, da ima prave koze, ki se raznajo. Koncem še pristavljamo, naj se vsaj mestjani, ki okolo bolnišnice stanujejo in stojat v prvi nevarnosti bolezen nalesti — potegnejo, ako magistrat in vlada prav nič ne storé.

— (Petindvajseta predstava) dramatičnega društva v deželnem gledališči bode v torek 1. aprila. Predstavljalata se bode izvir Vilharjeva spevoigra „Jamska Ivanka“, katera bode gotovo tudi to pot privabila mnogo prijateljev domače umetnosti, temveč ker je prihodnja slovenska predstava še le veliki ponedeljek 14. aprila.

— (Iz Vrhnike) se nam poroča, da je občinski odbor znižal onim nemškatarskim odbornikom, kateri niso hoteli k prvi seji priti in so bili zato kaznovani z globo po 20 gld. — to kazen na polovico.

— (Iz Zatičine) na Dolenjskem se nam piše dolga pritožba, katere kratek obseg je ta, da se c. kr. sodnik Drenik v krčmi in zunaj krčme arogantno obnaša in zahteva, da bi se pred njim vse odkrivalo.

— (Gorenjski led.) Od rateške poštaje na Gorenjskem se je od 22. januarja do 26. marca t. leta izvažalo led: v Trst 817 vagonov, Nabrežino 32, Gradec 30, Sevnico 2, Zidani most 39, Zagreb 44, Gorico 10, Buda-Pešta, 244 in v Ljubljano 265 vagonov, za vsem 1483 vagonov, vsak z 200 centi. Delavci v Ratečah so dobivali samo za nalaganje ledu po 8 gld. za vagon, tedaj zaslužili blizu 12.000 gl. Led pa se je moral še posebej plačati. Našim Gorenjecem bode letosna zima v prijetnem spominu ostala.

— (Umor.) V Sromljah sta dva hlapca Cvetko in Ruhar po noči napala posestnika, Franca in Janeza Žmavca, katera sta šla mirna proti domu. Franc Žmavec sta s poleni tolkla po glavi, da je mrtev obležal. Tudi Franc je bil teško ranjen, pa je vendar v temi ušel; hlapca sta tekla za njim, k sreči ga nijsta došla, drugače bi tudi on bil ubit. Morivec sta že zaprta.

Razne vesti.

* (Ponarejeni desetaki.) Na spodnjem Štajerskem se nahajajo dve vrsti ponarejenih desetakov. Ena je tiskana, pred keno jeklorez, in je podobna zelo pravim bankovcem, samo vodotisk manjka, in fini papir je močnejši, kot oni pravih not. Druga vrsta pa je z roko risana, kar se lahko spozna, pisanje v desni elipsi je slabo in neznačljivo, vodotiska nij in tudi papir je premočen. Pri celjski okrožni sodniji so dobili nekoliko od

vnašnjih preiskovalnih sodnij, nekoliko v lastni uradni meseca marca pet ponarejenih druge in enega prve vrste. Posestniku gospodu Faninger v Celji je bil petdesetak zadržan, ki ga je dobil za neki dolg poslanega. Akoravno je risanje na prvi pogled spoznati, ga je vendar cerkveno predstojništvo v Zibiki in ondotni župnik kot plačilo za cerkveno vino sprejel.

* (Zakonske zapovedi v Indiji) nam jasno kažejo, kako malo je še tamno civilizacija prodrla. 1. zapoved se glasi: Žena nema nobenega drugega boga na zemlji, kakor mož. 2. Naj si je mož še tako star, grč, osoren in oster, če tudi zeló po znanjih vse premoženje zapravi, vendar si mora žena vse prizadeti, ravnati z njim, kot s svojim gospodom in mojstrom in kot z njenim bogom. 3. Kar se je za žensko rodilo, je tu, da se pokorava celo življenje: kot deklica se ima ukljanjati očetu, kot žena soprugu, kot vdova otrokom. 4. Vsaka oženjena žena se naj skrbno izogiblje možem, z duševnimi in telesnimi prednostimi nadarjenim, tudi le najmanjši ozir skazovati. 5. Žena naj si nikdar ne dovoli, s svojim soprugom za mizo se vsesti, nego v čast si štetí, da sme jesti, kar njemu ostane. 6. Ako se mož smeje, se mora tudi ona smijati, in jokati, ako on joka. 7. Vsaka žena, vse eno, katerega stanu, ima z lastno rokó jedila pripravljati, katere mož najraje je. 8. Da mu dopade, naj se vsaki dan koplige, najprej v čisti vodi in potem v žafranovi vodi; lase naj šeče in pomaže, kraj trepalnic z antimonijem pobarva in rdeče zuamnje na čelo naslika. 9. Ako moža nij doma, mora se postiti, na tleh spati in zdržati se vsakega kinča. 10. Se vrne mož domu, naj mu gre radovaje se nasproti, da takoj račun od svojega obnašanja, svojih besed in celo misli. 11. Ako jo ozmerja, mora se mu za njegovo dobro voljo zahvaliti. 12. Ako jo tepe, naj potprežljivo sprejme pokoro, vzame roko in jo poljubi, ter prosi moža odpuščenja, da ga je razjezila.

Opomenica.

Ekssekutivne dražbe 3. aprila: Pregljevo, 1735 gl., in Vertačnikovo, 1735 gl., v Litiji. — Trudovo, 60 in Palčičovo, 1630 gld. 80 kr., v Loži. — Hvalčevevo, 1255 gl., v Velikem Okiči.

Dunajska borsa 29. marca.

(Izvirno poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70	gld.	70	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	"	30	"
1860 drž. posojilo	103	"	75	"
Akcije národne banke	965	"	—	"
Kreditne akcije	337	"	25	"
London	109	"	—	"
Napol.	8	"	72	"
C. k. cekini	—	"	—	"
Srebro	107	"	90	"

Tržne cene

v Ljubljani 29. marca t. l.

Pšenica 6 gl. 60 kr.; — rež 4 gl. — kr.; — ječmen 3 gld. — kr.; — oves 2 gl. — kr.; — ajda 3 gl. 40 kr.; — proso 3 gl. — kr.; — koruza 3 gld. 40 kr.; — krompir 1 gl. 90 kr.; — fižol 5 gl. — kr.; — masla fuit — gl. 56 kr.; — mast — gl. 40 kr.; — špeh frišen — gl. 30 kr.; — špeh povojen — gl. 42 kr.; — jajce po 1/3, kr.; — mleka bokal 10 kr.; — govedine fuit 24 kr.; — teletine fuit 27 kr.; — svinjsko meso, fuit 28 kr.; — sena cent 1 gl. 25 kr.; — slame cent — gl. 85 kr.; — drva trda 6 gld. 20 kr.; — mehka 4 gld. 70 kr.

Gostilnica v najem.

V trgu Šoštanj (Schönstein), tri ure od Celja se daje gostilnica v najem.

Leži na glavnem trgu; hiša ima dve veliki gostilnični sobi, v 1. nadstropji pet večjih sob; dalje je pri gostilnici pokrito kegljišče in lep vrt, kakor tudi veliki konjski in drugi hlevi in mesnica.

(96—1)

Natančneje pri lastnici
M. Vošnjak, Schönstein.

Naznanilo.

Vse specerijsko blago v štaciji gospod

Franc Schantel-na

se bo od pondeljka 31. t. m. do 6. aprila po nizki ceni

razprodajalo.

Ljubljana 29. marca 1873.

(98—1) Hugo Turk.

Dunajska podružnica
Živnostenske banke pro Čehy a Moravu
v Praze.

(Gewerbebank für Böhmen und Mähren in Prag.)

Wien, Franzensring 20,
sprejema denarje v tekočem računu in proti
denarničnim listom (Kassascheine)
v oddelkih po 50, 100, 500, 1000,
5000 gld., za katere tačas
na 8 dnevno odpoved 5% obresti
" 30 " " 6% " "
" 60 " " 6½% "

povračuje. Denarnični listi se tudi neodpovedano pri kupovanji mesto plačila sprejmejo in se morejo pri centralni banki v Pragi odpovedati in brez provizije za nje denar prejeti.

Ravno tako se sprejemajo vse v bankino in borzno kupčijo spadajoča naročila za točno izvršitev.

(90—2)

Posestvo

pol ure hoda od Ljubljane oddaljeno, v mičnem kraji ležeče, v najboljšem stanju, z 41 orali njiv, travnikov, gozdov in lepih vrtnih nasadeb, z veliko vinsko kletjo vred je z dobropnimi pogoji na prodaj.

Razjasnila daje „Announces-Bureau“ v Ljubljani, na glavnem trgu 313.

(77—3)

Ces. kralj. dvorni puškar v Mariboru

Ivan M. Erhart,

priporoča: (91—2)

Puške dvocevke
od spredaj za nabijati iz železa od 12 gld. do najvišje cene.
puške dvocevke
od spredaj za nabijati iz svila (drota) 18 " " "
Lefaucheur (lefošé) iz svila od 30 " " "
Lancaster (lénka-star) iz svila od . 44 " " "
Revolverje . . . 8 " " "
Pistole dvocevke . 2 gld. 50 kr. "
" enocevne . 1 " 30 "

Tujci.

28. marca.

Europa: Cirach iz Trebiža. — Bluth — Iserlohn. — Raad iz Grada.

Pri Elefantu: Perile iz Udine. — Griffner, Silly iz Dunaja. — Dor.

Steindorf — Göttingen. — Dr. Bajer iz Dunaja. — Kosmač od sv. Križa.

Pri Maliči: Zabel iz Dunaja. — Goslet iz Hrastnika. — Pober iz Gorice. — Siller iz Monakovega. — Naumann iz Gorice. — Neuwirth iz Celja.

Bar. Apfalttern od Križevcev.

Izdatelj in za uredništvo odgovoren: Ivan Semen.

Ljubljanska filijala Štirske eskomptne banke

priporoča se za izvršitev

banknih opravil vsake vrste.

Po svojem banknem in menjalnem komptoiru **kupuje** in **prodaja** vse **vrednostne papiere, eskomptira menjice** po obstoječem tarifu, izdaja **nakazila** na vsa avstrijsko-ogerska in tujezemski trgovinski mesta po najzmernejših pogojih in **posoja** najceneje na vse pri borsah notirane **efekte** in **valute** 70 do 80% kursne vrednosti. Njen bankni in menjalni komptoir ima zmerom **veliko zalogu vrednostnih papirov** in opravlja **vsako borsno naročilo z najkulantnejšimi pogoji.**

Dalje **Jemlje denarje na obresti** in sicer daje zdaj:

a) na Giro-Conto (knjižico) 5% obresti brez odpovedi,

b) na blagajnične liste (Kassenscheine)

4% obresti brez odpovedi, 5% obresti proti 10dnevni odpovedi.

Za **ugodno** in **davka prosto nalaganje glavnice** priporoča filijala:

5½% založna pisma avstrijske hipotekne banke

v kosovih po 100 in po 1000 gold., katera se v **50** letih s polno nominalno vrednostjo pôtem izzrebanja nazaj plačujejo in imajo kupone za 1. dan aprila in 1. dan oktobra;

5½% založna pisma avstrijske hipotekne banke

v kosovih po 100 in po 1000 gold., katera se v **10** letih s polno nominalno vrednostjo pôtem izzrebanja nazaj plačujejo in imajo kupone za 30. junija in 31. decembra;

9% bone otomanskega zaklada od leta 1872., kateri se bodo izplačali

13. dan julija 1877. in 13. dan julija 1878. leta,

s kuponi za $\frac{1}{13}$. dan januarja in $\frac{1}{13}$. dan julija, v kosovih po 100 sterlinških liber.

Ker je filijala prodajo imenovanih papirov prevzela en commission, jej je moči izvršiti vsako naročilo **po dnevнем kursu.**

Končno filijala pozornost trgovcev in obrtnikov obrača še posebno na svojo samostalno

kreditno družbo

in jih vabi, naj pristopajo. Programi o organizaciji te družbe dobivajo se v komptoiru filijale na velikem trgu, štev. 239.

(92—2)

Menjavnica

„Wiener Commissions - Bank“,

Schottenring Nr. 18,

razposilja

dobitne liste (Bezugs-Scheine)

na sledeče razpisane gruče sreček, in se morejo te sestave iz tega razloga najkoristnejšim prištevati, ker je vsakemu posestniku takšnega dobitnega lista mogoče, vse glavne in postranske dobitke sam zadeti in razen tega obresti **30 frankov v zlatu in 10. gld. v papirju** uživati.

Gruča A. (16 ždrebjanj na leto.)

Mesečni obroki à 10 gld. Po vložbi zadnjega obroka dobi vsak deležnik sledeče 4 srečke:

1 sperec. državno srečko po 100 gld. od 1. 1860. Glavni dobitek 300.000 gld., z odkupno premijo potegnene serije 400 gld. a. v.

1 sperec. e. turšk. državno srečko 400 frank. Glavni dobitek 600.000, 300.000 frankov gotovga zlata.

1 vojvod. Brunsvisko srečko 20 tolarjev. Glavni dobitek 80.000 tolarjev brez vsakšega pridržka.

1 Insbruško (tirolsko) srečko. Glavni dobitek 30.000 gld.

Gruča B. (13 ždrebjanj na leto.)

Mesečni obroki à 6 gld. Po vložbi zadnjega obroka dobi vsak deležnik sledeče srečke:

1 sperec. e. turšk. državno srečko 400 frank. Glavni dobitek 600.000, 300.000 frankov gotovga zlata.

1 vojvod. Brunsvisko srečko 20 tolarjev. Glavni dobitek 80.000 tolarjev brez vsakšega pridržka.

Sachsen-Meiningenska srečka. Glavni dobitek 45.000 gl., 15.000 južnonemške veljave.

Potem dobitne liste na peti del, 5sperec. drž. srečke I. 1860. Mesečni obroki à 6 gl.

Potem dobitne liste na cele državne srečke I. 1864. Mesečni obroki à 10 gld.

Potem dobitne liste na pol ogerske srečke. Mesečni obroki à 8 gld.

Potem dobitne liste na Brunsviske srečke 20 tolarjev. Mesečni obroki à 2 gld.

Potem dobitne liste na Insbruške srečke. Mesečni obroki à 2 gld.

Razen tega prevzame borzna pisarnica in menjavnica „Wiener Commissions-Bank“ vse kakor koli imenovane bankine, menjicne in borzne opravila.

Potrjene menjice in priporočila se na vse velike mesta v Evropi in v Ameriki po najnižji ceni razpisavajo. — Naročila na tukajšnjem mestu in iz pokrajine se naglo, gotovo in natančno izvršujejo, in po borzni pisarnici nakupljene menjice in vrednosti se oziroma na vsakokratni položaj denarskega tržišča po najbolj dobrokupnih pogojih dajejo.

Opravilski prostori so vsak dan od 9. ure dopoldne do 6. ure zvečer brez prestanka odprtji.

Vnanja naročila se natančno in tudi na povzetje izvršujejo. Zapiski vzdigatev se po vsakem zdrebanji franko zastonj razposiljajo.

(80—7)

Epileptičen krč ali božjast

zdravi pismeno poseben zdravnik za božjast **Dr. O. Killisch**, Berlin, Louisenstrasse 45. (255—33)

Pričajoče ima črez tisoč bolnikov v ozdravljenji.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.